

Moja okolica – moje miejsca



RODZAJ LEKCJI:

lekcja stacjonarna

GRUPA WIEKOWA:

szkoła podstawowa klasy 4–8

METODA PRACY:

dyskusja, praca indywidualna

CZAS TRWANIA:

1 godzina lekcyjna

W SKRÓCIE:

Uczniowie rozmawiają o tym, czym są atrakcje turystyczne oraz o warszawskich przykładach takich miejsc → tworzą z myślą o rówieśnikach trasę turystyczną po własnej dzielnicy, uwzględniając zarówno obiekty zabytkowe, jak i własne ulubione miejsca.

CELE LEKCJI:

Uświadomienie uczniom fenomenu popularnych w Warszawie historycznych miejsc, zabytków i innych atrakcji turystycznych. Zwrócenie ich uwagi także na wartość lokalnego (dzielnicowego, osiedlowego) dziedzictwa i jego krajobrazu kulturowego.

POMOCE DYDAKTYCZNE:

- Wykonana przez nauczyciela schematyczna **mapka** (najlepiej na kartce w formacie A3) rejonu, w którym mieszkają uczniowie, z zaznaczeniem kilku najważniejszych ulic, terenów zielonych, cieków wodnych i charakterystycznych budowli (szkoła, kościół, urząd, dom kultury), które pozwolą uczniom na zorientowanie się w przestrzeni.
Na marginesie mapki należy pozostawić wolne pole. Miejsce to jest przeznaczone dla ucznia na wypełnienie krótkimi tekstami opisującymi zamieszczone przez siebie punkty na mapie (tzw. legenda).
Na potrzeby zajęć mapka powinna zostać powielona w liczbie odpowiadającej liczbie uczniów.
- **Lista** rodzajów atrakcji turystycznych koniecznych do umieszczenia na opracowywanej mapce (wzór listy do wydrukowania znajduje się w części *Pomoce dydaktyczne*).
Na potrzeby zajęć lista powinna zostać powielona w liczbie odpowiadającej liczbie uczniów.





PRZEBIEG LEKCJI

1. WARSZAWSKIE ATRAKCJE TURYSTYCZNE (10 minut):

Prowadzący zajęcia prosi uczniów o zdefiniowanie pojęcia „atrakcja turystyczna”. Dopytuje o powody, dla których turyści odwiedzają jakieś miejsca. Prosi o podanie pięciu przyczyn, dla których uczniowie wybierają się w podróż do jakichś odległych miejsc. Propozycje zapisywane są na tablicy.

Następnie nauczyciel prosi o wymienienie nazw internetowych narzędzi i aplikacji, z których uczniowie korzystają przy wyborze miejsca, które odwiedzają. Dopytuje o to, czy na podjętą decyzję mają wpływ opinie znajomych, reklama lub moda.

Zachęca do wskazania przykładów największych warszawskich atrakcji turystycznych. (Opcjonalnie: prowadzący zajęcia prosi uczniów o skorzystanie z Internetu w swoich telefonach komórkowych i pobranie broszury „Warszawa TOP 10” ze strony warsawtour.pl – bezpośredni link: <https://warsawtour.pl/wp-content/uploads/2018/03/TOP10-PL-2017-XII.pdf> – oraz wskazanie na jej podstawie 10 miejsc w Warszawie powszechnie uznanych za atrakcje turystyczne. Nauczyciel rozmawia z uczniami o dokonanych w publikacji wyborze, dopytuje, co uczniowie sądzą o tych propozycjach, które z proponowanych atrakcji zastąpiłyby innymi.)

2. MOJA OKOLICA – MOJE MIEJSCA (25 minut):

Następnie nauczyciel zachęca uczniów do spojrzenia przez pryzmat atrakcji turystycznej na swoją najbliższą okolicę (dzielnice). Dopytuje: czy ona może być atrakcją w oczach turystów? Czy jest coś interesującego, coś wyjątkowego w jej krajobrazie kulturowym? Jaka historię chcielibyśmy o niej opowiedzieć oraz jakie miejsca pokazać rówieśnikowi z innego miasta? Czy wypisane na tablicy przyczyny odwiedzania jakichś miejsc mogą się odnosić się również do mojej okolicy?

Prowadzący rozdaje uczniom przygotowane schematyczne mapki najbliższej okolicy i wyjaśnia zadanie: narysowanie **jednodniowej** trasy turystycznej przygotowanej z myślą o rówieśnikach. Na trasie powinny znaleźć się obiekty i miejsca, które są ważne/wartościowe dla uczniów oraz dla lokalnej społeczności, które chcieliby pokazać kolegom i koleżankom z innych miejscowości. Uczniowie otrzymują również listę rodzajów atrakcji turystycznych **koniecznych** (czyli minimalna liczba) do umieszczenia na opracowywanej mapce.

Autorski przewodnik powinien składać się z wersji graficznej (szlaku, kolejnych punktów) oraz opisowej – legendy opisującej miejsce oraz uzasadniającej wybór (do dwóch zdań, np. „trzy domy przy ul. Targowej, jedne z najstarszych budynków w naszej dzielnicy. Mieści się tam moje ulubione Muzeum Warszawskiej Pragi, w którym odbywają się interesujące zajęcia”).

W celu poszukiwania nazw/inspiracji/propozycji dopuszczalne jest korzystanie z Internetu w telefonach komórkowych. Można korzystać również z popularnych aplikacji internetowych, takich jak Mapy Google, TripAdvisor oraz zajrzeć na stronę internetową urzędu dzielnicy – tam często opisywane są lokalne atrakcje turystyczne.

Nauczyciel w miarę możliwości podchodzi do każdego ucznia i wspiera go w wyborach oraz w poprawnym ulokowaniu miejsc na mapie.

3. PREZENTACJA (10 minut):

Chętni uczniowie prezentują swoje mapki z trasami na forum klasy, wymieniają zaznaczone na niej miejsca, dodając uzasadnienie swojego wyboru. Dodatkowym efektem zajęć może być prezentacja wszystkich map w formie gazetki ściennej lub wykonanie (wydrukowanie) wspólnego młodzieżowego przewodnika turystycznego po dzielnicy.



BAZA WIEDZY DLA PROWADZĄCEGO ZAJĘCIA:

HASŁA KLUCZOWE:

ZABYTEK

Obiekt ruchomy lub nieruchomy, a także zespół obiektów lub miejsc, które stanowią świadectwo epoki albo zdarzenia i mają wartość historyczną, naukową, kulturalną, artystyczną i z tej racji podlegają ochronie prawnej. (Definicja wg Encyklopedii PWN).

TURYSTYKA

Wszelkie formy zmiany miejsca pobytu, jeśli nie są związane z pracą zawodową lub zmianą miejsca zamieszkania, tak w kraju, jak i za granicą. (Definicja wg encyklopedii PWN).

DZIEDZICTWO KULTUROWE

To dorobek materialny i duchowy poprzednich pokoleń, jak również dorobek naszych czasów. Oznacza wartość – materialną lub niematerialną – przekazaną przez przodków i określającą naszą kulturę. Elementem dziedzictwa kulturowego są zabytki, które można podzielić na: zabytki ruchome, zabytki nieruchome oraz zabytki archeologiczne. (Definicja wg Narodowego Instytutu Dziedzictwa).

Dziedzictwo kulturowe to współczesna konsumpcja przeszłości. (Definicja wg Gregorego Ashwortha, zawarta w książce *Planowanie Dziedzictwa*).

ATRAKCJA TURYSTYCZNA

Pojęcie bardzo szerokie, np. mogą to być unikalne miejsca, obiekty, wydarzenia, które interesują turystów, tj. zabytki, przyroda, krajobraz, festiwal.

Fotografie P. Stryczyński



Pl. Trzech Krzyży



Ogród Botaniczny



Pomnik Chopina



Muzeum Narodowe

A



Cmentarz Powązkowski



Dawne zbiorniki na gaz na Woli



Łazienki Królewskie



Muzeum Wojska Polskiego



Stare i Nowe Miasto



Wybieg dla niedźwiedzi

EKOTURYSTYKA

Forma turystyki polegająca na świadomym podróżowaniu do miejsc o zachowanych naturalnych walorach przyrodniczych lub kulturowych, których nie zakłóca infrastruktura turystyczna. (Definicja wg encyklopedii PWN).

Interesujący artykuł o ekoturystyce został opublikowany na portalu sozosfera.pl (<https://sozosfera.pl/ekoturystyka/ekoturystyka-ale-o-co-chodzi/>).

KRAJOBRAZ KULTUROWY

Postrzegana przez ludzi przestrzeń, zawierająca elementy przyrodnicze i wytwory cywilizacji, historycznie ukształtowana w wyniku działania czynników naturalnych i działalności człowieka. (Definicja wg Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami).



PRZYKŁADY POPULARNYCH TURYSTYCZNYCH NARZĘDZI INTERNETOWYCH:

Portal TripAdvisor, na którym prezentowane są opinie o atrakcjach turystycznych z całego świata – także z Warszawy – oraz ich oceny (<https://pl.tripadvisor.com/>).

Mapy Google, w których można zapoznać się z opiniami innych użytkowników na temat atrakcji turystycznych z całego świata (<https://www.google.pl/maps>).

Serwis Booking.com to najpopularniejszy i największy serwis, dzięki któremu możemy zarezerwować miejsce w hotelu lub hostelu (<https://www.booking.com/>).

Oficjalny portal turystyczny m.st. Warszawy (<https://warsawtour.pl/>).

Propozycje lokalnych atrakcji turystycznych warszawskich dzielnic umieszczane są także na stronach internetowych poszczególnych urzędów (np. Wola – <http://www.przewodnik.wola.waw.pl/page/index.php> lub Śródmieście – https://www.srodmiescie.warszawa.pl/strona-390-warto_zobaczyc.html)



POMOCE DYDAKTYCZNE

Rodzaje atrakcji turystycznych koniecznych do umieszczenia na opracowywanej mapce (*lista do wydrukowania i rozdania wśród uczniów*):

- 3 x LOKALNY OBIEKT ZABYTKOWY ŚWIADCZĄCY O HISTORII DZIELNICY (np. wyjątkowa kamienica, fabryka o interesującej architekturze, kościół, brukowana ulica, plac, popularny pomnik, zespół kamienic, park).

Uwaga: aktualny wykaz warszawskich zabytków jest publikowany na stronie Narodowego Instytutu Zabytków. Bezpośredni link do danych z 30.09.2018 roku: https://www.nid.pl/pl/Informacje_ogolne/Zabytki_w_Polsce/rejestr-zabytkow/zestawienia-zabytkow-nieruchomych/stan%20na%2030.09.2018/MAZ-WAR-rej.pdf

- MIEJSCE KULTURY (np. muzeum, galeria, dom kultury, sala koncertowa, biblioteka).
- MIEJSCE ATRAKCYJNE PRZYRODNICZO (np. łąka lub staw w parku, brzeg rzeki z piękną panoramą miasta).
- MIEJSCE DO SPOŻYCIA POSIŁKU (np. ulubiona kawiarnia, popularny miejski plac, park, w którym można zorganizować piknik).
- MIEJSCE DO WYPOCZYNKU I REKREACJI (np. park, klub młodzieżowy, ścianka wspinaczkowa, skatepark, basen).